

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **16.05.2024**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Son günlerde Emek Partisi'nin gençlik örgütü Emek Gençliği üyeleri ve demokratik üniversite mücadelesi yürüten öğrenciler, kendilerini İstanbul Emniyeti'nden olduğunu iddia eden kişiler tarafından sistematik biçimde hedef alınmakta, özel yaşamlarına müdahale edilmekte, tehdit edilmekte ve muhbirliğe zorlanmaktadır.

Bu vakaların son örneği, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) öğrencisi bir Emek Gençliği üyesine yönelik olmuştur. Emek Gençliği üyesi öğrenci, yaşadığı semtte kendilerini İstanbul Emniyeti'nden olduğunu söyleyen iki kişi tarafından durdurulmuş, kendisine özel hayatına ilişkin detaylı bilgilerle yaklaşılmış, tehdit edilmiş ve muhbirlik teklif edilmiştir. Söz konusu kişiler, bu bilgileri okul yönetiminden edindiklerini iddia etmiş, öğrenciye “Okulda ÖTK seçimleri yaptırmaya çalıştığınızı biliyoruz, siyasetin karışmasını istemiyoruz”, “Boycot komitesindekilerin kim olduklarını biliyoruz”, “Bugün Hokka’da arkadaşlarınızla oturuyordun”, “Emek Gençliği’nden olduğunu biliyoruz, bildiri dağıttığınızı biliyoruz”, “Sen 1 verirsen devlet sana 10 verir” gibi ifadeler kullanmışlardır.

Bu olay yalnızca kişisel verilerin hukuksuz biçimde elde edilmesi ve özel hayata müdahale anlamına gelmemekte, aynı zamanda demokratik hakların kullanımının engellenmesi, ifade ve örgütlenme özgürlüklerinin baskı altına alınması gibi ağır hukuk ihlallerini de içermektedir.

Benzer biçimde İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin ailelerinin, kendilerini polis olarak tanıtan kişilerce aranarak öğrencilerin bilimsel, demokratik ve özerk üniversite mücadelesi nedeniyle tehdit edilmesi, aileler üzerinden öğrenciler üzerinde baskı kurulmaya çalışılması da bu baskı ve sindirme dalgasının bir diğer yüzüdür. Öğrencilere “örgütlü insanlarla gezdiği”, “bu şekilde fişleneceği”, “eğitim hayatının zora gireceği” gibi tehditkâr ifadeler kullanıldığı, ailelerin korkutularak gençlerin demokratik faaliyetlerden uzaklaştırılmaya çalışıldığı tarafımıza iletilmiştir.

Bu yaşananlar göstermektedir ki; iktidarın gençlik mücadelesini bastırma, demokratik üniversite talebini kriminalize etme yönündeki baskı politikaları, emniyet güçlerinin doğrudan tehdit, fişleme ve muhbirleştirme pratikleriyle derinleşmekte; üniversite yönetimlerinin bu süreçte nasıl bir rol oynadığı ise kamuoyundan gizlenmektedir.

Oysa üniversiteler, özgür düşüncenin, ifade hakkının ve örgütlenme özgürlüğünün yaşama geçirildiği alanlardır. Bu alanların, kolluk güçleri aracılığıyla baskı ve tehdit mekanizmalarıyla kuşatılması kabul edilemez.

Bu Bağlamda;

1. Geçtiğimiz günlerde bir YTÜ öğrencisini yaşadığı semtte durdurarak tehdit eden ve muhbirlik teklifinde bulunan kişiler İstanbul Emniyeti'ne bağlı polis memurları mıdır? Eğer öyleyse, bu kişilerin kimlikleri ve görev tanımları nedir?
2. İstanbul Emniyeti, öğrencilerin demokratik faaliyetlerini izleme, fişleme, tehdit etme ve muhbirlik teklifinde bulunma gibi faaliyetlerde bulunmakta mıdır? Bu tür uygulamalar İstanbul Emniyeti'nin görev tanımına ve yasal yetkilerine uygun mudur?
3. Bu kişilerin, sokak başında hukuksuz şekilde bir öğrenciyi durdurup sorguya çekmesine ilişkin başlatılmış idari ve adli bir soruşturma var mıdır? Varsa süreci ve kapsamı nedir?
4. İstanbul Emniyeti'nin, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) yönetiminden öğrencilere ilişkin kişisel bilgileri temin ettiği iddiası doğru mudur? Doğruysa, YTÜ yönetimi bu bilgileri Emniyet birimlerine hangi yasal dayanakla ve kimin talimatı doğrultusunda iletmıştır?
5. İstanbul Emniyeti'nin, YTÜ öğrencilerinin kimlerle görüştüğü, nerelerde bulundukları gibi özel hayat kapsamındaki bilgileri takip ettiği ve bu bilgileri üniversite yönetimi ile paylaştığı iddiaları üzerine herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? İstanbul Emniyeti bu tür bilgileri hangi hukuki yetkiye dayanarak toplamaktadır?
6. Söz konusu kişilerin okul yönetiminden bilgi almadıkları varsayıldığında, öğrencilere dair bu bilgileri kimler sağlanmıştır? Bu bilgilerin temin edilme biçimi araştırılmakta mıdır? Bu süreçte sorumluluğu bulunan kişi veya kurumlar hakkında ne tür yaptırımlar uygulanacaktır?
7. İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin ailelerinin, kendilerini polis olarak tanıtan kişiler tarafından aranarak tehdit edilmesi olaylarına ilişkin Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu kişiler kimdir? Soruşturma başlatılmış mıdır?
8. Demokratik faaliyetlerde bulunan öğrencilerin kriminalize edilmesi ve tehdit edilmesi, Anayasa'da güvence altına alınmış olan ifade ve örgütlenme özgürlüklerine aykırı değil midir? Bu tür olayların tekrarını önlemek ve hukuka uygun davranışı tesis etmek amacıyla Bakanlığınız ne gibi önlemler alacaktır?
9. Gençlik örgütlerinin demokratik faaliyetlerini baskı altına almayı hedefleyen bu tür hukuksuz girişimler hakkında İçişleri Bakanlığı olarak kamuoyuna açıklama yapacak mısınız? Bu tür uygulamaların sorumluları hakkında ne gibi adımlar atmayı planlıyorsunuz?
10. Emek Gençliği başta olmak üzere, yasal siyasi partilerin gençlik örgütlerinin faaliyetlerinin sistematik biçimde baskı altına alınarak engellenmek istenmesi, üyelerinin tehdit edilmesi ve muhbirleştirilmek istenmesi açık bir suçtur. Bu doğrultuda, bu suç fiillerini gerçekleştiren kişi ya da kurumları tespit etmek ve hukuki sorumluluklarını yerine getirmeleri için gerekli işlemleri başlatmak Bakanlığınızın görevi değil midir? Bu kapsamda, söz konusu hukuksuzluklara karışanlar hakkında idari ve adli soruşturma başlatılması için somut bir adım atacak mısınız?